

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 766/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. novembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ], zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Dušan Pohovej & partners, s. r. o., Námestie slobody 10, Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Dušana Pohoveja, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom *Okresného súdu Bratislava V* v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 226/06 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 289/12, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júna 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom *Okresného súdu Bratislava V* (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 226/06 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 289/12.

Sťažovatelia uvádzajú, že ich sťažnosť sa týka „žaloby podanej na Okresnom súde Bratislava V zo dňa 07. 07. 2006 (spis. zn. 11 C/226/06). Sťažovateľ sa touto žalobou domáha o určenie práva užívať nehnuteľnosť.

Sťažnosť smeruje proti Slovenskej republike zastúpenej Okresným súdom Bratislava V a proti Slovenskej republike zastúpenej Krajským súdom v Bratislave.“

Sťažnosť odôvodňujú takto:

„Sťažnosť odôvodňuje sťažovateľ tým, že Okresný súd Bratislava V od podania žaloby dňa 07. 07. 2006 vydaním rozsudku 11 C 226/06-148 rozhodol až 16. 05. 2012 čo trvalo skoro 6 rokov. Proti tomuto rozsudku 11 C 226/06-148 bol podaný riadny opravný prostriedok zo dňa 17. 06. 2012 zo strany navrhovateľa, o ktorom odvolací súd do dnešného dňa nerozhodol, čo už budú skoro 3 roky. Až po telefonáte do informačného centra Krajského súdu v Bratislave zo dňa 03. 06. 2015 nám bolo oznámené číslo konania na odvolacom súde, ktoré uvádzame nižšie.

Jedná sa o bežný spor, ktorý za dnešných podmienok nevyžaduje na jeho skončenie na prvom stupni ani rok a tak isto nie viac aj na druhom stupni. Následkom rôznych subjektívnych a objektívnych skutočností tak došlo k tomu, že spor trvá už deviaty rok bez toho, aby bolo meritórne rozhodnuté vo veci. To že sme v predmetnej veci nepodávali

sťažnosti neznamená, že sme sa nedomáhali ochrany svojich práv a právom chránených záujmov, ktoré boli v tomto prípade porušené nečinnosťou orgánov súdnej moci.

V tomto prípade ide o jednoduchý občiansko-súdny spor, ktorý už mohol byť právoplatne rozhodnutý, no vzhľadom na nečinnosť súdov a rôzne objektívne a subjektívne prietahy vo veci k tomuto ešte nedošlo. Z vyššie uvedených dôvodov sa obraciame na Ústavný súd Slovenskej republiky, aby vo veci v zmysle písomného podania sťažnosti vyhovel. Máme za to, že sťažovateľ vyčerpal všetky opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ako dôkazový materiál navrhujeme pripojiť spis vedený na Krajskom súde v Bratislave, sp. zn. 8 Co/289/12 a vykonať prípadne dopyt aj na ostatné sťažnosti v tejto veci, ak nie sú súčasťou uvedeného spisu na Krajskom súde v Bratislave.“

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Sťažovateľ žiada, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 Ústavy, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ako aj k porušeniu čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a aby v zmysle čl. 127 ods. 2 – vyslovil voči Okresnému súdu Bratislava I zákaz pokračovať v porušovaní jej základného práva a prikázal mu konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

... sťažovateľ žiada finančné zadosťučinenie ako peňažnú protihodnotu utrpenej nemajetkovej ujmy v sume 5.000 EUR..., ktorú je Okresný súd Považská Bystrica povinný zaplatiť sťažovateľke... V prípade vyhovenia tejto sťažnosti si sťažovateľ uplatňuje aj náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré v prípade vyhovenia sťažnosti žiada sťažovateľ priznať a uhradiť na účet advokáta...“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovatelia odvodzujú *„jednak od dĺžky prietahov, jednak analogicky od súm odškodnenia priznaných Ústavným súdom v podobných prípadoch“.*

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). To zvlášť platí vtedy, ak je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom.

Ústavný súd poukazuje na to, že popri uvedení petitu je ďalšou povinnosťou sťažovateľa, aby svoju sťažnosť náležite odôvodnil, t. j. aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nedostatok odôvodnenia sťažnosti vyvoláva významné procesné dôsledky (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014).

Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovatelia, zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, v odôvodnení svojej sťažnosti vymedzujú, že ich sťažnosť sa týka konania vedeného Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 11 C 226/2006. Zároveň poukazujú na to, že Okresný súd Bratislava V v tomto konaní rozhodol rozsudkom zo 16. mája 2012. Uvádzajú, že proti tomuto rozsudku podali odvolanie, o ktorom rozhoduje krajský súd s tým, že žiadajú pripojiť jeho spis vedený pod sp. zn. 8 Co 289/2012. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, že sťažovatelia namietajú celkovú dĺžku konania (*„spor trvá už deviaty rok bez toho, aby bolo meritórne rozhodnuté vo veci“*), ako aj nečinnosť krajského súdu ako odvolacieho súdu, ktorý o ich odvolaní *„do dnešného dňa nerozhodol, čo už budú skoro 3 roky“*.

V petite svojej sťažnosti sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nijako však neuvádzajú, postupom ktorého orgánu (všeobecného súdu) a v akom konaní k porušeniu označených práv došlo. V ďalšej časti petitu sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd „vyslovil voči Okresnému súdu Bratislava I“ zákaz pokračovať v porušovaní základného práva a aby mu prikázal konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá. Sťažovatelia tiež žiadajú priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ktoré je „Okresný súd Považská Bystrica povinný zaplatiť sťažovateľke“.

Ústavný súd poukazuje na to, že z odôvodnenia sťažnosti možno ustáliť, že sťažovatelia namietajú porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 226/2006 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 289/2012. Toto odôvodnenie však nie je náležitým spôsobom vyjadrené v petite sťažnosti, t. j. v tej časti sťažnosti, v ktorej navrhujú, ako má ústavný súd rozhodnúť. V petite sťažnosti sťažovatelia nijako neoznačujú, ktorý orgán (všeobecný súd) a v akom konaní mal porušiť označené práva podľa ústavy a dohovoru. Navyše, v petite označujú Okresný súd Bratislava I, ktorému má ústavný súd prikázať konať tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá. Sťažovatelia tiež žiadajú, aby ústavný súd uložil Okresnému súdu Považská Bystrica povinnosť zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že petit sťažnosti je vyjadrený nejednoznačne a protirečivo, a zároveň absentuje vecná súvislosť medzi odôvodnením sťažnosti a jej petitom.

Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že taký rozsah nedostatkov v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľov, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne

vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Uvedené nedostatky zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti sťažovateľov boli dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie ústavný súd sťažovateľov na odstránenie nedostatkov sťažnosti nevyzýval, primerane aplikujúc § 5 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd v závere poukazuje na to, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľa v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prieťahom, predložili ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2015